

технічного університету" Харківський політехнічний інститут" (економічні науки). Харків : НТУ «ХПІ». 2019. № 23 (1348). С. 145-148.

Василь ШЕВЧУК

аспірант кафедри менеджменту, публічного
управління та персоналу ТНЕУ

Юрій ШЕВЧУК

аспірант кафедри менеджменту, публічного
управління та персоналу ТНЕУ

Науковий керівник – к.е.н, професор, професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ТНЕУ

Євген КАЧАН

ЛЕГІТИМІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ МІГРАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ І ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК НОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасні глобалізаційні процеси в першу чергу проявляються в посиленні міграційної мобільності населення. Початок ХХІ століття в Україні характеризується потужними темпами підготовки фахівців у вишах і коледжах та скороченням робочих місць у сфері матеріального виробництва.

Сьогодні ринок праці в Україні характеризується, як скороченням потреб в робочій силі так і наростанням потреб у робітниках високої кваліфікації у сфері матеріального виробництва і сфері послуг. Причинами такої ситуації є масовий відтік громадян України за кордон у пошуках робочих місць і гідної заробітної плати.

Особливо складна ситуація в сільській місцевості. Сьогодні, аграрний сектор економіки має обмежену кількість робочих місць, оскільки сучасні аграрні холдинги спеціалізуються на рослинництві, яке максимально механізоване і потребує механізаторів широкого профілю. В Україні тваринницька галузь фактично перебуває в занепаді. Оскільки вона відзначається трудомісткістю виробництва її потреби в робочій силі зменшуються. Це означає, що потреби аграрних підприємств у живій робочій силі зменшуються і працездатне населення сільське населення вимушене шукати робочі місця в тому числі за кордоном.

За останні роки спостерігається скорочення зайнятості в промисловості. Вивільнення робочої сили з підприємств машинобудування, металургії, хімічної, легкої і харчової галузей не завжди зумовлює її надлишок на ринку праці, оскільки вивільнені не завжди реструкуються в центрах зайнятості, а виїжджають за кордон з надією працевлаштуватись.

Не секрет, що заробітчани сьогодні є важливим джерелом поповнення економіки країни у валютних надходженнях в країну. Тому держава не зацікавлена в скороченні масштабів трудової міграції.

Зважаючи на те, що серед мігрантів переважають особи активних вікових категорій і відповідною освітою та кваліфікацією зростаючі обсяги міграції, вже сьогодні ускладнюють формування персоналу діючих організацій і підприємств.

На нашу думку, світові економічні організації постійно відслідковують тенденції розвитку економіки України і особливо на ринку праці. Потенційні інвестори аналізують ситуацію, що склала дається на українському ринку праці і не спішать інвестувати капітал в трудові галузі побоюючись дефіциту робочої сили.

Ситуація, яка складається на ринку праці в Україні добре розуміє молоде покоління, випускники середніх шкіл, коледжів, вишів. Вони бачать як важко працевлаштуватись на престижні робочі місця, яка мізерна заробітна плата їх очікує. Для них служать прикладом їх однолітки, що виїхали на навчання за кордон. Спілкування з ними, а також інформація про успішне працевлаштування випускників іноземних вишів в Україні, викликає бажання в нашій молоді отримати освіту в зарубіжних вишах. Правда, соціологічні служби інформують нас про те, що ці молоді люди аж ніяк не планують повертатись в Україну, мотивуючи свої рішення можливістю працевлаштуватись з відповідною заробітною платою.

Ріст дефіциту робочої сили в зарубіжних країнах спонукає їх уряди вдосконалювати трудове законодавство полегшуючи умови залучення зарубіжної робочої сили, вирівнюючи оплату праці і соціальні пільги власним та іноземним працівникам.

Ситуація, яка складається на ринку праці України і яка ускладнюється демографічною кризою вимагає від уряду розробки і реалізації заходів, які б стримували масовий виїзд громадян України за кордон з метою працевлаштування. Для цього необхідно розробити Державну програму створення нових робочих місць, а також вдосконалити систему оподаткування заробітної плати з метою її підвищення, а також ліквідації тіньової зайнятості.

На часі необхідно розробити систему заходів, що сприятиме повернення в Україну випускників іноземних вишів. Їхня зарплата мала б частково компенсувати витрати, які вони понесли, оплачуючи навчання, проживання та харчування.

Оцінюючи ситуацію, яку зумовила в Україні міжнародна освітня міграція необхідно щоб відповідні державні органи володіли інформацією про кількість осіб, вибулих з України, які навчаються за кордоном, які спеціальності вони

опановують, умови їх повернення в Україну, потреби України в таких спеціалістах і т. д.

Основним методом отримання такої інформації, про осіб, що навчаються в зарубіжних вишах є цифровізація процесу підготовки і використання кадрів, особливо в регіональному розрізі. Це дасть можливість здійснювати ефективне управління забезпечення економіки держави кваліфікованими кадрами не тільки в даний час, але й на перспективу.

Використані джерела

1. Брензович К. С., Немеш С. П. Міжнародна студентська міграція та її вплив на соціально-економічний розвиток країн. 2017. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/15532>
2. Філатов В. М., Ромашова Я. В. Специфічні ознаки освітньої міграції та її місце в структурі міграційних потоків. *Ефективна економіка*, 2014. URL : irbis-nbuv.gov.ua
3. Черба В. М., Тоболь Г. Д. Причини освітніх міграцій українських студентів за кордон. *Інвестиції: практика та ...*, 2017ю URL : <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=5570&i=11>

Жанна ШИШКО

аспірантка кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу THEU

СЕРТИФІКАЦІЯ СИСТЕМ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Прагнення організацій до активізації своєї діяльності з управління охороною навколишнього середовища обумовлює створення в рамках цих організацій системи екологічного менеджменту.

Система екологічного менеджменту (СЕМ) – частина загальної системи менеджменту організації зі своєю організаційною структурою, механізмами, процедурами і ресурсами, необхідними для управління екологічними аспектами діяльності шляхом розробки і досягнення цілей екологічної політики [2].

Для поширення позитивного досвіду в сфері екологічного менеджменту та відображення елементів ефективної СЕМ в 1996 р Міжнародною організацією зі стандартизації були випущені міжнародні стандарти ISO серії 14000, розроблені відповідно до вимог ООН з охорони навколишнього середовища. Рішення про розробку ISO 14000 є результатом Уругвайського раунду переговорів по Всесвітній торговельній угоді і зустрічі на вищому рівні в Ріо-де-Жанейро в 1992 році з довкілля і розвитку. Вони передбачають безумовне дотримання компаніями системи природоохоронних заходів. В основі стандартів лежить концепція, згідно з якою компанія повинна періодично аналізувати і оцінювати свою систему екологічного менеджменту, щоб виявити сприятливі можливості для її поліпшення, а також публічно декларувати свою екологічну політику і цілі. Удосконалення СЕМ має сприяти